

ЕКОЛОГІЯ - філософія існування людства

Збірник наукових праць

Мелітополь
2015

Виконавчий комітет Мелітопольської міської ради
Мелітопольський інститут державного та муніципального управління
«Класичного приватного університету»
Постійна депутатська комісія з питань екологічної безпеки, використання
природних ресурсів та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення
Мелітопольської міської ради
Класичний приватний університет
Приазовський національний природний парк
Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді
Мелітопольської міської ради

ЕКОЛОГІЯ – ФІЛОСОФІЯ ІСНУВАННЯ ЛЮДСТВА

Збірник наукових праць
учасників II Науково-практичної конференції
(22-23 травня 2015 року)

Мелітополь
2015

УДК 574:111.32(063)

ББК 28.081в.я431

Е 40

Екологія – філософія існування людства: зб. наук. праць учасників II Науково-практичної конференції (Мелітополь, 22–23 травня 2015 р.) / за заг. ред. М.М. Радєвої. – Мелітополь : ТОВ "Колор Принт", 2015. – 212 с. - ISBN 978-966-2489-27-9.

Організаційний комітет

- С. Мінько** в.о. міського голови, секретар Мелітопольської міської ради Запорізької області (голова оргкомітету);
М. Радєва доктор економічних наук, професор, директор, МІДМУ "КПУ" (співголова оргкомітету);
В. Огаренко доктор наук з державного управління, професор, ректор, Класичний приватний університет (співголова оргкомітету);
О. Покатаєва доктор економічних наук, доктор юридичних наук, професор, перший проректор, Класичний приватний університет;
Н. Барабоха начальник наукового відділу, Приазовський національний природний парк;
С. Блоусов кандидат політичних наук, професор, проректор, Класичний приватний університет;
В. Коломієць кандидат економічних наук, доцент, МІДМУ "КПУ";
Л. Тодорова заступник начальника відділу з благоустрою та екології Виконавчого комітету Мелітопольської міської ради;
І. Марушко старший викладач, МІДМУ "КПУ"(відповідальний секретар).

Збірник містить наукові праці учасників II Науково-практичної конференції "Екологія – філософія існування людства".

Досліджується сучасний екологічний стан України, проблеми взаємовідносин людини і природи, основні джерела забруднення оточуючого середовища і пошук шляхів гармонізації відносин природи і суспільства. Присвячено екологічній безпеці України.

Для науковців та працівників у галузі екології.

Підготовлено до друку вченю радою Мелітопольського інституту державного муніципального управління "Класичного приватного університету".

Протокол № 9 від 30 квітня 2015 р.

© Мелітопольський інститут державного та муніципального управління

"Класичного приватного університету", 2015.

© Колектив авторів, 2015

© ТОВ «Колор Принт», 2015

ЗМІСТ

СУЧАСНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

<i>Покатаєва Ольга</i>	
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАХОДІВ щодо ПОКРАЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТUAЦІЇ В УКРАЇНІ	7
<i>Войтович Марина</i>	
ЗБЕРЕЖЕННЯ ТЕРІТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	9
<i>Вороб'єва Светлана</i>	
АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ АЗОВО-ЧЕРНОМОРСКОГО РЕГІОНА УКРАЇНИ	12
<i>Головіна Інна</i>	
СОВРЕМЕННАЯ ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СИТUAЦІЯ В УКРАИНЕ	13
<i>Голуб Александр</i>	
РОЛЬ И СУЩНОСТЬ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УКРАИНЫ	15
<i>Ізетова Феріде</i>	
ПРОМISЛОВЕ ЗАБРUDНЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОBLASTI	17
<i>Клименкова Вікторія</i>	
ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ: ПРИЧИННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	18
<i>Коломієць Вікторія</i>	
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ	21
<i>Компанієць Андрій, Ємельян Дмитро</i>	
ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД ЗАПОРІЗЬКОЇ ОBLASTI: ДИНАМІКА, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	22
<i>Намітєва Наталія</i>	
СУЧАСНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ	24
<i>Невгод Юлія</i>	
АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАГРОЗ	27
<i>Нуждов Андрій</i>	
ПРОБЛЕМА УТИЛІЗАЦІЇ СМІТТЯ В УКРАЇНІ	29
<i>Передерій Валерія, Халиман Ігор</i>	
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОBLASTI	31
<i>Рентюк Наталія</i>	
РIBОРОЗВЕДЕНИЯ ТА ІНТРОДУКЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗБІЛЬШЕННЯ РІЗНОМАНІТТЯ РИБ В ВОДОЙМАХ АЗОВСЬКОГО БАСЕЙNU	33
<i>Тимофеєва Євгенія</i>	
АКТУАЛЬНЫЕ ПУТИ РЕШЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ МОРСКИХ РЕСУРСОВ ЗАПОРОЖСКОЙ ОBLASTI	37
<i>Тисличенко Яна, Крамаренко Вікторія</i>	
УТИЛИЗАЦІЯ ОТХОДОВ В МИРЕ	39
<i>Тодорова Лілія</i>	
РЕГУлювання ЧИСЕЛЬНОСТІ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН	41
<i>Турчин Александр</i>	
СУЩНОСТЬ И СТРУКТУРА ЭКОЛОГИИ	44
<i>Хисматуліна Інна</i>	
ПРОГРАММА «ЗЕЛЕНИЙ ОФІС»: ПРОСТОТА ВНЕДРЕНИЯ И ПРЕИМУЩЕСТВА	48
<i>Шахова Вікторія</i>	
ВІД РОЗДІЛЬНОГО ЗБОРУ ДО УТИЛІЗАЦІЇ ТА ПЕРЕРОБКИ СМІТТЯ ТА ВІДХОДІВ	51
<i>Щербакова Дар'я, Ярошенко Неля</i>	
ЗАБРUDНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ХІMІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ	53

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА ПРИРОДИ

<i>Вестернечан Елена</i>		
ПОДАТКОВА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ЕКОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ		56
<i>Зотова Елена</i>		
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КООПЕРАТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ		57
<i>Катайкина Наталья</i>		
НЕОБХОДИМОСТЬ ПЕРЕХОДА ЭКОНОМИКИ РОССИИ НА ИННОВАЦИОННЫЙ ПУТЬ РАЗВИТИЯ		60
<i>Коломієць Ольга</i>		
ЕКОНОМІЧНА НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА		63
<i>Радєва Марина</i>		
МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ		67
<i>Ткач Анатолій</i>		
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧASНОЇ ЦІВІЛІзаЦІЇ		69
<i>Чмир Тетяна</i>		
СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ		71

ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

<i>Голубев Юрій</i>		
ОХОРОНА ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ: ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА		76
<i>Дорохов Владислав</i>		
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ		78
<i>Казьмін Ігор</i>		
ПІДСТАВИ ЦІВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ		80
<i>Куртов Олег</i>		
ОСНОВНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЯМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ		85
<i>Луньов Олександр, Голубев Юрій</i>		
ТРАНСПОРТ - ЯК ЗНАЧНЕ ДЖЕРЕЛО ШУМУ		87
<i>Маконько Вікторія</i>		
ВИРУБКА ЛІСІВ – ПРЯМА ЗАГРОЗА ЕКОЛОГІЇ УКРАЇНИ		90
<i>Назаренко Юрій</i>		
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ВНАСЛІДOK ДЕФЕКТУ В ПРОДУКЦІЇ		91
<i>Славкіна Тетяна</i>		
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ		94
<i>Яковенко Александр</i>		
ПРОБЛЕМЫ КРИМИНОЛОГИЧЕСКОЙ ДЕТЕРМИНАЦИИ ПРЕСТУПНОСТИ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ		96
<i>Яценко Анна</i>		
ПРАВО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ		100

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ - ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ

<i>Алиєва Лілія</i>		
ВЛІЯННЯ ТУРИЗМА НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ		103
<i>Барабоха Наталя</i>		
ПЗФ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ: СТРУКТУРА, ДИНАМІКА ЗМІН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ		105
<i>Брен Олександр</i>		
ПРОЕКТНА ПРОПРОЗІЦІЯ СТВОРЕННЯ ПАРКУ-ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ «СТУДЕНТСЬКИЙ ГАЙ»		107

Волинець Анна		
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ		109
Гурбик Юрій		
ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГИЧЕСКОГО АУДИТА ДЛЯ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЫ УКРАИНЫ		111
Дубініна Юлія		
АНТРОПОГЕННА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛАНДШАFTІВ ПІВNІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИАЗОВ'Я		112
Куртов Святослав		
ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА		114
Михайлук Катерина		
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ		116
Невгод Юлія		
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА		117
Плякін Денис		
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ ЯК ПРИВАБЛИВА ТУРИСТИЧНО-РЕКРАЦІЙНА ЗОНА		119
Рибка Анастасія		
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ		121
Рогаль Олександр		
УКРАЇНА - ЕКОЛОГІЧНЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЧИ БІОТЕХНОЛОГІЇ		123
Таран Владислав		
РОЛЬ ЛАНДШАFTНОГО ДИЗАЙNU У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ГОТЕЛІВ		125
Черняєва Валентина		
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КЕЙТЕРІНГОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ		127
Тетяна Четвертак		
ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН МІСТА МЕЛІТОПОЛЯ		128
Яровий Сергій, Ярова Тетяна, Брен Олександр		
БОТАНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ		132

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Андрющенко Ярослав		
ЕКОЛОГІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ		135
Бабанін Сергій		
ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ СВІТ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ПОДАННІ		137
Байдаріко Кирило		
МОДЕЛЮВАННЯ СТАНУ ЕКОСИСТЕМІ ПРОМИСЛОВОГО ВУЗЛА		139
Буряк Євген		
ІСТОРИЧНА ІНФОРМАТИКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ГЕОГРАФІЇ ТА КАРТОГРАФІЇ		142
Бутенко Максим		
ARCINFO ЯК РІЗНОВИД ПРОФЕСІЙНОЇ ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ		144
Губін Дмитро		
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВУЗІВ		149
Захарчук Антон		
ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ТА СТРУКТУРА ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРОГНОЗУ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ		151
Ізетова Феріде		
ФАКТОРИ І ПОТРЕБИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ПОЯВУ НОВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ		153
Крепишев Анатолій		
ОСНОВНІ ГЕОГРАФІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКИ		154
Мальона Раїса		
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ТА РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНО-ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВНЗ		156

<i>Онищенко Галина</i>	
ЗЕЛЕНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	159
<i>Павленко Олександр</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	161
<i>Павленко Михаїло, Павленко Лариса</i>	
НАСТІЛЬНА ГЕОІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ARCVIEW ТА ЇЇ ДОДАТКИ	164
<i>Павлов Владислав</i>	
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ-ПРИРОДОКОРИСТУВАЧІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВУЗІ	168
<i>Прадід Анжеліка</i>	
ЕКОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	169
<i>Радев Дмитро</i>	
ЕКОЛОГІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	172
<i>Севаст'янович Тарас</i>	
C++ ЯК УНІВЕРСАЛЬНА МОВА ПРОГРАМУВАННЯ	173
<i>Солін Олександр</i>	
СИНТЕЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДІАГНОСТИКІВ І ВПЛИВІВ НА ПОТОЧНИЙ СТАН ЩОДО ЛОКАЛЬНО-ЗАМКНУТИХ ЕКОСИСТЕМ	174
<i>Тростянський Володимир</i>	
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ARCFM ФІРМИ ESRI	177
<i>Хінельов Федір</i>	
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	179
<i>Шкварця Володимир</i>	
АВТОМАТИЗОВАНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ СПОРУД БІОХІМІЧНОЇ ОЧИСТКИ СТІЧНИХ ВОД	181

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА В ГУМАНІТАРНІЙ ОСВІТІ

<i>Барабоха Алексей, Завадская Оксана, Товчигречко Татьяна</i>	
ЗНАЧЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ПРОСВЕЩЕНИЯ В ПРИРОДООХРАННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРИАЗОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКА	186
<i>Вельчева Марія, Нестеровська Дар'я</i>	
ЕКОЛОГО-ОРИЄНТОВАННІ ЦІННОСТІ В ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	189
<i>Грищенко Євгенія</i>	
ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ	191
<i>Золотова Ганна, Вовк Оксана</i>	
ФЕДЕТОВА КОСА ЯК ПОЛІГОН ВИВЧЕННЯ ФАУНИ КОМАХ ПРИАЗОВСЬКОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	194
<i>Мелешико Олена</i>	
ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	195
<i>Найдюк Наталя</i>	
АНАЛІЗ РОБОТИ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНИМ СТРЕСОМ	198
<i>Прибиль Вероніка</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЇ ПЕРЕВІРКИ ПОКАЗАНЬ НА МІСЦІ ЗЛОЧИНУ	200
<i>Соліна Наталія</i>	
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	205
<i>Тараненко Галина, Тригуб Юлія</i>	
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ АКСІОЛОГІЇ ПРИРОДИ: ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ АСПЕКТ	207
<i>Цибульников Володимир</i>	
СУЧАСНІ ПРИРОДООХОРОННІ РУХИ І ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ, ЇХ РОЛЬ В СТАНОВЛЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДOMОСТІ	210

14 місце. Частка природоохоронних територій по відношенню до площин області становить менше 5,5%, що менше, ніж в цілому в Україні.

Недосконалість існуючої заповідної мережі Запорізької області (домінування в структурі ПЗФ невеликих за площею природоохоронних об'єктів місцевого значення, просторова нерівномірність) пояснюється різними причинами: особливостями природних умов і наявністю унікальних природних об'єктів (вони більш представлені у південній приморській смугі та навколо Каховського водосховища), економічними факторами (значним ступенем розораності земель), навіть політичними чинниками (близькістю до обласного центру).

Важливим напрямом у розвитку природоохоронної справи на території області і України в цілому є реалізація проекту екологічної мережі в рамках Всеєвропейської стратегії збереження ландшафтного і біологічного різноманіття шляхом формування екологічних коридорів, що сприятиме цілісності ізользованих нині природоохоронних територій та міграції видів флори і фауни. Формування екомережі передбачає зміни в структурі земельного фонду в результаті переведення частини земель господарського використання до категорії, що підлягають охороні, а також створення нових об'єктів ПЗФ. Згідно Програми формування екомережі України у 2015 році планувалось збільшення площин ПЗФ до 10,4% від площин країни (зраз близько 6%).

Недостатнє фінансування заповідної справи з боку держави, недосконалість природоохоронного законодавства, низький рівень екологічної культури і свідомості населення, особливо чиновників, соціально-економічні і політичні проблеми розвитку українського суспільства - все це стимулює позитивну динаміку заповідної справи (утворення нових і розширення існуючих об'єктів природно-охоронного фонду) як в країні, так і в Запорізькій області.

Брен Олександр

молодший науковий співробітник

Приазовський національний природний парк;

асистент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства

Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького

ПРОЕКТНА ПРОПРОЗИЦІЯ СТВОРЕННЯ ПАРКУ-ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ «СТУДЕНТСЬКИЙ ГАЙ»

Рішенням 41 сесії Мелітопольської міської ради Запорізької області VI скликання від 05.07.2013 № 6 надано згоду на створення об'єкта природно-заповідного фонду України парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Студентський гай». Розташування території парку заплановано в адміністративних межах м. Мелітополя за адресою. Загальна площа території – 0,5га, землекористувач — Мелітопольська міська рада Запорізької області. Рішення прийняте за клопотанням Мелітопольського інституту державного та муніципального управління «Класичного приватного університету» від 07.06.2013 №48.

Для створення парку-пам'ятки за координацією МІДМУ «КПУ» та за підтримки постійної депутатської комісії з питань екологічної безпеки, використання природних ресурсів та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення, відділу з розвитку

промисловості та екології виконавчого комітету Мелітопольської міської ради Запорізької області, постійної депутатської комісії з питань земельних відносин та комунальної власності територіальної громади, Науково-дослідного інституту біорізноманіття наземних та водних екосистем України та КП «Мелітопольський міський парк культури і відпочинку ім. Горького». у 2013 р. проведено конкурс на кращий проект благоустрою та озеленення території.

До конкурсної комісії надійшли численні проекти, розроблені професіоналами, студентами та аматорами. Конкурс отримав значний резонанс у засобах масової інформації та міській спільноті. Основні вимоги, які ставились перед учасниками – це розробка дендроплану, асортиментної відомості рослин, проектних креслень квітників, влаштування фонтану, лав для відпочинку, крамниці для студентів, розробка схеми освітлення, надання рекомендацій щодо покращення наявної ситуації на території та заходів з вже висадженими рослинами.

За вихідними даними до проектування встановлено, що територія благоустрою знаходиться у промисловій зоні міста, а тому необхідність її озеленення обумовлена саме покращенням екологічно-санітарного стану місцевості. Протягом багатьох років територія знаходилась у занедбаному стані, поки адміністрація та студентство вузу не почали проводити заходи з прибирання та часткового декоративного озеленення.

При дослідженні території нами виявлено 125 видів деревних рослин, представлених такими породами як ялина, ялівець, широколістник, шовковиця, тополя, робінія, верба, в'яз, з переважанням тополі – 50 екземплярів. Наявні як солітери, так і групові насадження. Щодо існуючих деревних рослин запропоновано проведення омолоджуючої обрізки та видалення деяких заражених мікозами дерев.

Серед трав'янистих рослин виявлено представників родів *Festuca* (тигчак), *Elytrigia* (пирій), *Agropyron* (житняк). Серед нещодавно висаджених перед дослідженням території рослин відмінились петунії, рози, кани, алісум, айстра, півники, хризантеми, чорнобривці із значним переважанням петуній (блізько 150 екземплярів). Визначення рослин проводили за ботанічним зведенням під редакцією Доброчаєвої. Інвентаризацію та визначення життєвого стану проводили за загальноприйнятими методиками в дендрології [1, 2].

Серед заходів з благоустрою нами запропоновано приховати водопровідний лоток та відкриті водопровідні колодязі. Відповідно до вимог конкурсу, запропоновано створення плиткової доріжкової мережі вздовж західної та східної частин території загальної площею 200м². Заплановано влаштування автомобільної стоянки та крамниці у північній частині території. Зона відпочинку за планом благоустрою - центральна ділянка, на якій запропоновано встановлення сезонного фонтану, лав та контейнерів для сміття. Розроблено систему освітлення території, виходячи з принципів декоративності, економічності та антивандалізму.

Серед заходів з озеленення території запропоновано влаштування вздовж периметра території живоплоту з бирючини. Видалені дерева необхідно замінити на екземпляри відповідних деревних порід з висадженням крупномірних екземплярів. Надано креслення фігурних клумб та підібрано асортимент квіткових рослин для висадження у квітники та для вертикального озеленення. Серед квіткових рослин переважаючими є багаторічні. Також підбір проведений, враховуючи терміни

цвітіння, ціну посадкового матеріалу, декоративну цінність рослин під час фази цвітіння. В західній частині парку запропоновано влаштувати альпінарій, ескізи та супровідні пояснення якого, надаються у проектних матеріалах. Креслення, а також тривимірне моделювання території виконано за допомогою програмного забезпечення Realtime Landscaping Architect ver. 2.04 компанії IdeaSpectrum.

За кошторисом загальна сума закупівлі посадкового матеріалу рослин, будівельних матеріалів та проведення робіт з благоустрою та озеленення складає 139991,6 грн. За рішенням конкурсного журі проект посів переможне третє місце. Багаточисленні пропозиції проекту запропоновано використати при подальших роботах з благоустрою території.

Список використаних джерел:

1. Доброчаева Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю. Н. и др. Определитель высших растений Украины – К.: Наук. думка, – 1987. – 548 с.
2. Колесников А.И. Декоративная дендрология. – М.: Госстройиздат, 1960. – 675 с.

Волинець Анна

*Інститут здоров'я, спорту і туризму, VI курс
наук. кер. – к. психол. н., доцент Надюк Н.М.*

Класичний приватний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ

У нинішніх умовах діяльності та розвитку готельного господарства визначальним у забезпеченні високого престижу та конкурентоздатного рівня є оптимальне співвідношення „ціна-якість”.

Найбільш актуальною є проблема забезпечення належного рівня якості послуг підприємств індустрії гостинності за умови недостатнього досвіду її розвитку в Україні. Повинна приділятися увага покращенню якості вітчизняних готельних підприємств відповідно до міжнародних вимог і стандартів.

Неважаючи на пришвидшений розвиток готельного бізнесу, якість обслуговування в більшості вітчизняних готелів залишається незадовільною, а ціни наближаються до найвищого європейського рівня.

Доказом цього є застарілість матеріально-технічної бази, брак коштів на її оновлення, недостатній склад і професійний рівень персоналу, відсутність стандартів обслуговування тощо. Ситуацію виходу на європейський ринок гальмує відсутність методологічного комплексного підходу до формування системи управління якістю готельних послуг і механізму регулювання тарифів в Україні.

Першочергового значення проблемам якості готельного обслуговування надають іноземні фахівці, які вважають їх основною складовою комерційного успіху підприємств на ринку послуг.

Якість готельного обслуговування характеризується такими категоріями, як внутрішня якість, що виявляється в якості технології надання послуг, технічного обслуговування обладнання, роботи окремих підрозділів – так вважають японські фахівці. Вони ж і зазначають, що матеріальна якість реалізується в дизайні приміщень, меблів тощо; нематеріальна якість представлена у вигляді загального рівня комфорту, музичного оформлення, тобто атмосфери обслуговування та естетичного задоволення; психологічна якість характеризується виявом гостинності,

підприємство «Мелітополькомунтранс» Мелітопольської міської ради Запорізької області. Станом на 01.01.2014 на полігоні ТПВ накопичено 3369,4 тис. тонн відходів.

У межах міста розташовано 7 об'єктів природно-заповідного фонду України (далі – ПЗФ): Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Парк ім. Горького», Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк біля запізничної станції», «Парк зрошуувального садівництва», «Лісопитомник», «Студентський гай», «Алея Слави», Ботанічна пам'ятка природи «Дуб черешчатий», який росте в «Парку біля запізничної станції»

У м. Мелітополі існує 98 об'єктів, які є джерелами електромагнітного випромінювання, у тому числі 81 базова станція мобільного зв'язку. Всі базові станції мобільного зв'язку мають санітарні паспорти.

21 об'єкт неіонізуючого випромінювання це – радіо-таксі і радіокомпанії. Із них санітарні паспорти є на 13 об'єктів, 8 об'єктів не паспортизовані.

Яровий Сергій

заступник начальника наукового відділу,

Ярова Тетяна

молодший науковий співробітник,

Брен Олександр

молодший науковий співробітник

Приазовський національний природний парк

БОТАНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Приазовський національний природний парк (ПНП) створений 10 лютого 2010 року відповідно до указу президента України В.А. Ющенко від 10.02.2010 № 154/2010 «Про створення Приазовського національного природного парку».

Територія Приазовського парку знаходитьться в межах Запорізької області (узбережжя Азовського моря від Херсонської обл., до Донецької, крім Приморського району) і займає площеу 78126,92 га. До неї ввійшли прибережна 500 метрова смуга суші і 2-х кілометрова смуга акваторії Азовського моря, а також коси Бердянська, Степанівська та Федотова, Молочний і Утлюцький лимани. Територія парку включає аквальні (прибережна літоральна частина Азовського моря, лимани, затоки, русла та заплави малих річок, їх гирла, невеликі штучні водойми), наземні (приморські коси, узбережжя, значні по площині суходільні ділянки у заплавах річок, плакорні наземні ділянки, ділянки з первинною степовою рослинністю, незначні угрупування чагарників та деревинних насаджень, зони рекреаційного користування, та інші) і ландшафтно – біотопічні комплекси. Звісно, що такі унікальні природні комплекси приваблювали багатьох дослідників різноманітного наукового спрямування. Одним з таких напрямків є вивчення флори на різних таксономічних рівнях.

Оскільки Приазовський Парк є доволі «молодим» (5 років), багато ботаніків вивчали флористичний склад і рослинні угрупування цієї території ще задовго до створення даного об'єкту природно-заповідного фонду України і проводили флористичні і геоботанічні описи комплексно (Білик Г.І., Гумеч В.С., Дубина Д.В., Клеопов Ю.Д., Коломійчук В.П., Краснов А.М., Кузьмичов А.І., Намлієва Л.М., Портянко В.Ф., Тищенко О.В., Яната Я.Я.). Ця територія також приваблювала

ботаніків-альгологів, які теж почали свої дослідження ще задовго до створення Парку (Владимирова К.С., Іванов О.І., Черевко С.П., Павлов П.Й., Солоненко А.М., Прошина-Лавренко О.І., Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен О.Г.).

Але всі вищевказані дослідники, вивчали флору Приазов'я, а не флору території Приазовського Парку, і тому не ставили за мету цілеспрямованого ботанічного дослідження даного об'єкту ПЗФ. Тому ця робота є узагальненням ботанічних досліджень території ПНГП за 5 років його існування.

Територія парку в силу своєї специфічності (акваторія Азовського моря, солончаки і піщані ґрунти, степові схили, заплави річок та ін) має дуже різноманітне видове багатство водоростей і судинних рослин. Тому на початковому етапі становлення Парку наші дослідження були направлені саме на вивченість цих систематичних груп рослин.

Результатом багаторазових експедиційних виїздів на територію Парку є монографія, фахові видання і матеріали конференцій.

В альгологічному напрямку приділялась увага водоростям водних та позаводних місць зростань території Парку. Більш детально вивчався видовий склад, домінуючі види, макроскопічні розростання на поверхні ґрунту, бентосні розростання водойм, надавався аналіз екотопічної належності виявлених видів водоростей.

Протягом 2010-2014 років були зроблені багаторазові експедиційні виїзди на територію Шелюгівського поду (узбережжя Молочного лиману), вздовж лівого берега Молочного лиману. Досліджувались водорости різних систематичних груп, макроскопічні розростання на поверхні ґрунту, був визначений галофільний комплекс водоростей солончаків цих територій.

Згодом ми надаємо комплексну характеристику видового складу водоростей Приазовського національного природного парку (Ярова, Яровий, Брен, 2012). Також надаються дані про локалітети альгоугрупувань, які формують макроскопічні розростання на поверхні солончаків досліджуваної території. окремо приділяється увага стану вивченості водоростей водно-болотних угідь міжнародного значення "Молочний лиман" та "Гирло р. Берди, Бердянська коса і Бердянська затока". В ході вивченості водоростей Приазовського Парку були виявлені місця накопичення лікувальних мулів у галійних водоймах і започатковані дослідження в цьому напрямку. Восени 2012 року були проведені поверхневі дослідження водоростей Утлюцького лиману. Результати досліджень подані до друку і представлені на V-му відкритому з'їзді Фітобіологів Причорномор'я, який відбувся в Херсоні 25 квітня 2013 року.

Судинні рослини Приазовського Парку вивчені більш детально, оскільки до створення Парку була проведена об'ємна інвентаризація флори цієї місцевості. Завдяки провідним фахівцям-ботанікам, а саме, Коломійчуку В.П., Тищенко О.В., флора природних комплексів узбережжя Азовського моря досліджувалась протягом багатьох років. Треба звернути увагу й на те, що досі продовжуються дослідження флори і рослинних угрупувань узбережжя Азовського моря, які висвітлені у ряді монографій: «Важливі ботанічні території Приазов'я», «Красная книга Приазовського регіона», «Конспект флори судинних рослин берегової зони Азовського моря» (Коломійчук, 2008; 2010). Але флористичне вивчення саме

території Приазовського національного природного парку раніше не ставилось за мету.

Нами була проведена інвентаризація видів рослин території Парку і як результат сумісних досліджень вийшла монографія «Конспект флори судинних рослин Приазовського національного природного парку» (Коломійчук, Яровий, 2011). У монографії надається перелік видів рослин, місця зростання, приуроченість до певної місцевості, екологічна характеристика та ін. Надалі продовжуються спостереження за станом фіторізноманіття території Парку. Наводиться інформація про видовий склад і локалітети місцезростань весняноквітучих видів рослин території Парку (Брен, Ярова, Яровий, 2012). Вивчаються рослинні угрупування, які занесені до Зеленої книги України (Ярова, Яровий, Брен, 2012). Вивчаються природоохоронні види рослин Приазовського Парку, більшість з яких охороняються не тільки на державному, а також на Європейському та світовому рівнях.

Таким чином, ботанічні дослідження території Приазовського національного природного парку проводились регулярно протягом періоду його існування. Співробітниками наукового відділу Парку опубліковано 1 монографія, 17 статей і матеріалів конференцій ботанічної тематики. Підготовлені рекомендації для інспекторів природоохоронних науково-дослідних відділень Парку: «Рекомендации по выявлению и идентификации первоцветов на территории Приазовского парка для инспекторов Атманийского, Федотовского, Степановского, Тубальского и Бердянского природоохранных научно-исследовательских отделений», «Методичні рекомендації щодо ботанічних спостережень території ПНПП для інспекторів ПОНДВ», підготовлені буклети і листівки «Фіторізноманіття ПНПП», «Рослини ПНПП у Червоної книзі України», «Лікарські рослини ПНПП», «Первоцвіти ПНПП».

На сьогодні флора ПНПП нараховує 1323 видів рослин, з яких, 219 видів водоростей, 15 видів лишайників, 4 види грибів, 1 вид моху, 1084 види судинних рослин. Раритетна флора парку нараховує 163 види рослин, з яких 42 види рослин занесені до Червоної книги, 6 видів охороняються Бернською конвенцією, 13 видів занесені до Міжнародного списку охорони природи, 24 види знаходяться у Європейському червоному списку та 96 видів охороняються на регіональному рівні.

Незважаючи на багаторічні дослідження, флора території ПНПП потребує подальшого вивчення і уточнення списків видів рослин та рослинних угрупувань, локалітетів рідкісних видів, екологічно-морфологічних характеристик, фенологічних спостережень та ін. Всі вищезгадані ботанічні дослідження Приазовського національного природного парку стосувались лише судинних рослин, водоростей і поверхневих досліджень лишайників, тоді як гриби і мохи залишаються поки ще мало вивченими і для ботаніків це є першочерговим завданням на майбутнє.